

Na każdej polskiej monecie okolicznościowej znajdują się:

- nominal
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci oraz do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie:
nbp.pl/plany-emisyjne

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerem 22 185 17 05.

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

27 maja 2025 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie do obiegu monety kolekcjonerskiej o nominale 10 zł z serii „W Polskę wierzę” – „Jasna Góra – duchowa stolica Polski”.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość polskiego pieniądza

NARODOWY
BANK POLSKI

Odkryj Polskę

Tykocin

Monety okolicznościowe

22 maja 2025 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monetę okolicznościową o nominale 5 zł z serii „Odkryj Polskę” – „Tykocin”.

Barokowy kościół parafialny pw. Trójcy Przenajświętszej jest jednym z najpiękniejszych zabytków doby staropolskiej w Tykocinie. Budowa murowanej świątyni chrześcijańskiej w mieście jest ściśle związana z realizowanym od lat 40. XVIII w. zamysłem właściciela Tykocina Jana Klemensa Branickiego, hetmana wielkiego koronnego, regulacji jego zabudowy według reguł barokowej urbanistyki. Reorganizacja miasta zaowocowała oprócz wzniesienia kościoła parafialnego także przekształceniem rynku chrześcijańskiego w reprezentacyjny plac miejski z ustawieniem w jego centrum pomnika Stefana Czarnieckiego (1763), przebudową wielkiej synagogi w dzielnicy żydowskiej i gmachem nowego klasztoru bernardynów.

Kościół pw. Trójcy Przenajświętszej, zamykający wschodnią pierzeję uregulowanego rynku, został zbudowany w latach 1742–1749. Sam korpus wzniesiono w latach 1742–1745 zapewne według projektu architekta Tomasza Bellotiego II, natomiast dalsze prace zostały przejęte przez nadwornego architekta Branickiego – Jana Henryka Klemma. Dokonał on korekty pierwotnego planu i zaprojektował fasadę kościoła, wieże-dzwonnice, arkadowe łączniki z fasadą oraz bramę z popiersiami ewangelistów (1748–1749). Około 1775 r. nad tympanonem fasady nadbudowano schodkowy szczyt zaprojektowany przez białostockiego architekta Józefa Sękowskiego.

Kościół jest trójnawową, orientowaną bazyliką ścienno-filarówą z nawami bocznymi w formie rzędu skomunikowanych ślepych kaplic. Jego trójpłaszczyznowy korpus został wzniesiony na planie prostokąta, z prezbiterium wysokości i szerokości nawy głównej. Po obu stronach fasady znajdują się kwadratowe dwukondygnacyjne wieże-dzwonnice, bardzo mocno wysunięte przed jej lico. Łączą się one z korpusem kościoła przez jednokondygnacyjne, trójpłaszczyznowe półkoliste galerie, co wzmacnia efekt zdominowania całej przestrzeni rynkowej przez świątynię.

Wypożyczenie kościoła jest późnobarokowo-rokokowe. Większość została zamówiona przez hetmana Branickiego w pracowniach najlepszych artystów i rzemieślników w Warszawie, zaś pozostałe elementy wykonali jego pracownicy z dworu białostockiego. W ołtarzu głównym znajduje się obraz „Trójca Św.” malarza Szymona Czechowicza, pracującego na zamówienie wielu ówczesnych rodzin magnackich. W obecnym wystroju bazyliki uwagę przykuwają dwa pełnopostaciowe portrety: Jana Klemensa Branickiego i jego trzeciej żony Elżbiety (Izabeli) z Poniatowskich Branickiej, namalowane przez Antoniego Tallmanna i przeniesione do kościoła w Tykocinie na początku XIX w.

Barokową bazylikę oddziela żelazne ogrodzenie z bramą usytuowaną na osi fasady. Tworzą ją dwa wysokie prostokątne słupy

Nominał 5 zł

stop: pierścień MN25, rdzeń CuAl6Ni2

stempel: zwykły

średnica: 24,00 mm

masa: 6,54 g

brzeg (bok): moletowany nieregularnie;

na boku ośmiokrotnie powtórzony napis:

NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni,

rozdzielony gwiazdkami

nakład: do 1 000 000 szt.

Projektantka: Dobrochna Surajewska

Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała

Mennica Polska SA

z namiotowymi daszkami, na których umieszczono popiersia czterech ewangelistów, wykonane przez rzeźbiarza Jana Chryzostoma Redlera.

Widoczne w Tykocinie podporządkowanie całego miasta nadrzędnej rynkowo-kościelnej kompozycji zgodnie z barokową koncepcją przestrzenną było wyjątkowo rzadkie w przedrozbiorowej Rzeczypospolitej.

*Prof. dr hab. Cezary Kukło
Uniwersytet w Białymstoku*

Na rewersie monety znajduje się wizerunek kościoła pw. Trójcy Przenajświętszej w Tykocinie od strony zachodniej.